

Ewolucja regulacji prawnych dotyczących podaży alkoholu w Polsce w latach 1982–2005

Evolution of legal regulations concerning the alcohol supply in Poland from 1982 to 2005

Grażyna Świątkiewicz, Łukasz Wieczorek

Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa

Abstract – The study focuses on an analysis of evolution of legal regulations concerning the alcohol supply in Poland from 1982 to 2005.

The findings presented here are situated within a broader project entitled “Evaluation of policy on psychoactive substances in Poland”. They include a description of law regulations and the socio-economic context of changes in legal rulings on the alcohol supply. The law on up-bringing in sobriety and counteracting alcoholism passed by parliament in 1982 and which has been amended several times until 2005 served as the starting point for the analysis. Regulations which in original version of this act constituted instruments of limiting alcohol availability have been amended the most frequently. The analysis covers legislative regulations of the alcohol supply in Poland from 1982 to 2005, publications on public debate on alcohol problem in Poland from 1980 to 2005, as well as data and studies on the socio-economic conditions in Poland from 1980 to 2005.

The process of liberalization impacting the law on up-bringing in sobriety has started only few months after its coming into force. A particular acceleration of this process can be observed from the beginning of the 1990s. New more and more liberal regulations did not encounter resistance from public health lobby because public health advocates did not have the same political support as the alcohol industry lobby.

Key words: supply, alcohol, policy, legislation

Streszczenie – Celem pracy była analiza ewolucji regulacji prawnych dotyczących podaży alkoholu w Polsce w latach 1982–2005. Artykuł opisuje rezultaty pracy stanowiącej jeden z elementów szerszego projektu badawczego pt. „Ewaluacja polityki wobec substancji psychoaktywnych w Polsce”. W artykule opisane są rezultaty analiz dotyczących regulacji legislacyjnych i uwarunkowań zmian wprowadzanych do tych regulacji w obszarze ograniczania podaży alkoholu. Punktem wyjścia przeprowadzonych analiz była uchwalona w 1982 roku ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która do roku 2005 była wielokrotnie nowelizowana. Zmiany najczęściej dotyczyły regulacji, które w pierwotnej wersji ustawy stanowiły instrumenty ograniczania podaży alkoholu. W analizie wykorzystano: akty legislacyjne dotyczące podaży alkoholu w Polsce w latach 1982–2005, literaturę dotyczącą społecznej debaty na temat alkoholu w Polsce w latach 1980–2005, dane i opracowania na temat sytuacji społeczno-ekonomicznej w Polsce w latach 1980–2005.